

U leczonych zwierząt doświadczalnych w ciągu 5 dni mierzono dwukrotnie, o godz. 6 i 18, temperaturę, a w ciągu dalszych 10 dni przeprowadzano ściśle obserwacje kliniczne.

Z przeprowadzonych obserwacji wynika, że po zastosowaniu 1,0 detreomycyny w formie iniekcji szybko następowała poprawa samopoczucia i żerności. Leczone zwierzęta z wszystkich 3 grup, u których rano zastosowano omawiany antybiotyk, wstawały częściowo do południowego odpasu oraz prawie wszystkie do wieczornego karmienia. Powrót temperatury do normy następował z reguły po 24 godzinach.

Efekty lecznicze w grupie A i B zwierząt doświadczalnych w zasadzie pokryły się ze sobą, natomiast w grupie C procent wyleczeń, po jednorazowym zastosowaniu detreomycyny, był najwyższy. W czasie przeprowadzania doświadczeń stwierdzono, że najbardziej celowe w wypadku powrotu objawów chorobowych (złe samopoczucie, brak apetytu, temperatura) i konieczności dalszego leczenia jest powtórzenie iniekcji detreomycyny po 48 godzinach.

Częstsze stosowanie tego antybiotyku, np. co 24 godzin, nie zapobiega, zwłaszcza w wypadkach cięższych, nawrotom temperatury i objawów klinicznych.

Wyniki uzyskane w grupie C, w której stosowano leczenie skojarzone, detreomycyną i Biotropiną, były najlepsze.

Tłumaczymy to synergicznym działaniem obu preparatów. Na korzyść tej metody przemawia również możliwość wyeliminowania, w danych wypadkach, drogiej i trudnej w stosowaniu (40 ml) Polisepsyny, której skuteczność jest problematyczna. Osiągnięte rezultaty skłoniły nas do masowego zastosowania tej metody leczenia.

Wspomnianą już metodę zastosowaliśmy u przeszło 350 świń z objawami klinicznymi pasterelozy na terenie tuczarni Dobiegniew.

JAN GAŁUSZKA, DOROTA ŚLĘZAK

Przeciwciała toksoplazmowe u bydła w woj. katowickim

Z Wojewódzkiego Zakładu Higieny Weterynaryjnej w Katowicach
Kierownik: prof. dr JERZY SZAFIŁARSKI

Wzmianki o klinicznej formie toksoplazmozy u bydła są w piśmiennictwie stosunkowo nieliczne i ograniczają się głównie do przypadków opisanych na terenie Stanów Zjednoczonych A. P.: Sanger, Chamberlain, Cole i Farrell (7), Eyles, Gibson, Coleman, Smith, Jumper i Jones (3), Cole (1), Jacobs (6) oraz inni.

O wiele częściej spotyka się doniesienia na temat utajonej, bezobjawowej postaci toksoplazmozy u bydła przy której występują dodatnie odczyny serologiczne, przy czym odsetek bydła dodatnio reagującego zarówno w odczynie wiązania dopełniacza, jak i w próbie barwnej Sabina-Feldmana zaskakuje niejednokrotnie swoją skalą rozpiętości. Według danych przytoczonych przez Feldmana i Millera (4) odsetki te wahają się w granicach od 5—50%. Catár, Ernek i Macička (2) stwierdzili na terenie Słowacji (okręg Nitra) na 433 sztuk bydła przebadanego 44 (10,16%) wyniki dodatnie w odczynie wiązania dopełniacza.

U leczonych zwierząt po stwierdzeniu objawów choroby mierzono temperaturę i stosowano iniekcje wspomnianych leków. Po okresie 48 godzin przeprowadzono ponowne badanie kliniczne i mierzenie temperatury. W wypadku utrzymywania się w dalszym ciągu podwyższonej ciepłoty stosowano ponowne iniekcje samej chloromycetyny. Należy zaznaczyć, że konieczność ponownego stosowania leków zachodziła u niecałych 10% leczonego погоłwia. Pojedyncze sztuki, u których dwukrotnie zastosowano zabiegi lecznicze, bez dodatnich efektów, wybrakowywano i kierowano na ubój. Badanie sekcyjne 3 skierowanych do uboju sztuk wykazało w płucach obecność ognisk z zawartością obumarłej tkanki płucnej z czego można wyciągnąć wniosek, że zastosowana metoda leczenia nie daje pozytywnych efektów jedynie w tych wypadkach, gdy zmiany chorobowe w płucach są nieodwracalne.

1. Detreomycyna okazała się lekiem z wyboru przy pasterelozie świń.

2. Detreomycynę w roztworze można stosować w formie iniekcji co pozwala na dawkowanie preparatu.

3. Zastosowanie detreomycyny w roztworze w masowym lecznictwie pasterelozy świń jest tańsze, niż leczenie dotychczas stosowane (streptomycyna, Polisepsin, itp.) i znacznie skuteczniejsze.

Piśmiennictwo

1. Böhm H.: Ref. Med. Wet. 7. 1960, str. 438.
2. Chodyniecki A.: Med. Wet. 9. 1960, str. 518.
3. Kettner H., Braunsteiner A.: Tierärztliche Umschau Nr. 8.
4. Korzybski T.: Antybiotyki.
5. Koppel Z., Rosival F., Sevek K.: Vet. Cas. Nr. 5, str. 373, 1957.
6. Walczak J.: Med. Wet. Nr. 12. 1960, str. 736.

Adres autora: dr Jan Chwalibóg, WZHW, Gorzów Wlkp.

Podobne badania w ČSRS wykonali Havlik, Hübner i Zastěra (5). Natomiast Schmidt-Hoensdorff i Holz (8) na terytorium Wielkiego Berlina stwierdzili przy pomocy próby barwnej jedynie 1,85% wyników dodatnich i 4,62% wątpliwych.

W Polsce podobne badania przeprowadzono w województwie krakowskim (Starzyk i wsp., 9). Na ogólną ilość 400 sztuk przebadanego bydła stwierdzono 24,25% wyników dodatnich w próbie Sabina-Feldmana.

Badania własne

W toku zespołu badań mających na celu inwentaryzację epizootologiczną toksoplazmozy u zwierząt na obszarze Górnośląskiego Okrę-

gu Przemysłowego przeprowadziliśmy badania wśród bydła.

Próbą barwną Sabina-Feldmana przebadano surowice 1070 sztuk bydła z 13 powiatów woj. katowickiego pochodzącego z 32 obór (PGR — 16, Spółdzielnie Produkcyjne — 13, OZR — 2, PAN — 1). W interpretacji wyników miano 1 : 4 przyjęto za dodatnie (*Wildfür, Thalhammer, Jira* i in.). Stwierdzono 31 wyników dodatnich co stanowi 2,89%. W świetle danych z dostępnego nam piśmiennictwa odsetek ten należy ocenić jako stosunkowo niski, a zbliżony do wyników uzyskanych przez autorów niemieckich (8).

Wspomniane surowice bydłecze przebadano również odczynem zlepnym wg Wrighta w kierunku brucelozy (303 dodatnie tj. 28,3%). Wśród surowic dodatnich w badaniu na brucelozę w 3 przypadkach stwierdzono przeciwciała toksoplazmowe (0,99%).

Piśmiennictwo

1. Cole C. R.: Toxoplasmosis in animals and man. Public Health Veterinarians Meeting, Atlanta, Georgia, 56—58, 1953.
2. Cařar G., Ernek E., Macicka O.: Sérologické vyšetřování některých domácích zvířat na toxoplazmozu. Veterinarny Casopis, 5, 433—443, 1959.
3. Eyles D. E., Gibson C. L., Coleman N., Smith C. S., Jumper J. R., Jones F. E.: The prevalence of toxoplasmosis in wild and domesticated animals of the Memphis region. Amer. Journal of Trop. Med. a Hyg. 8, 4, 505—510, 1959.
4. Feldman H. A., Miller L. T.: Serological study of toxoplasmosis prevalence. Amer. Journ. Hyg. 64, 320—335, 1956.
5. Havlik O., Hübner J., Zastera M.: Prukaz toxoplazmosy u nektorych domácich i volne zijících zvířat. Anthroponozony, Sbornik ze Zjezdu Sekce Cs. Mikrobiol. a Epidem. Cesk. Lék. Spol. w Praze, Praha, 226—227, 1958.
6. Jacobs L.: The interrelation of Toxoplasmosis in swine, cattle, dogs and man. Public Health Reports, 72, 10, 372—382, 1957.
7. Sanger V. L., Chamberlain D. M., Chamberlain K. W., Cole C. R., Farrell R. L.: Toxo-

plasmosis. V. Isolations of Toxoplasma from cattle. J. Amer. Vet. Med. Assoc. 123, 87—91, 1953.

8. Schmidt-Hoensdorf, Holz J.: Untersuchungen auf Toxoplasmose bei Haustieren im Raum von Gross — Berlin mit dem Sabin — Feldman — Test. Berl. u. Münch. Tierärztl. Wschr. 9, 194, 1952.
9. Starzyk J., Przybykiewicz Z., Doleżał M., Lutyński R., Laskownicki: Badania nad częstotnością zakażeń Toxoplasma gondii u bydła i pracowników oborowych. Wiad. Parazytol., 5—6, 395, 1958.

Adres autora: Jan Gałuszka, Katowice, ul. Drzymały 12, m. 3.

Галушка И., Слензак Д. ТОКСОПЛАЗМОВЫЕ АНТИГЕНЫ У РОГАТОГО СКОТА В КАТОВИЦКОМ ВОЕВОДСТВЕ.

Окраской по Сабину — Фельдману исследовали авторы сыворотку 1070 коров клинически здоровых из 13 уездов (32 скотных дворов) катовицкого воеводства.

Установлено 31 (2,89 %) положительных результатов в титре 1:4.

Gałuszka J., Ślęzak D. — *Toxoplasma antibodies in cattle in the Katowice province.*

Using the Sabin — Feldman colour test 1070 heads of cattle clinically healthy were examined by testing their sera. The animals originated from 13 districts (32 cow houses) in the Katowice province. Positive results were obtained in 31 cases (2.89%) at the agglutination titre 1:4.

Gałuszka J., Ślęzak D. — *Anticorps de toxoplasme chez le bétail dans la Woiewodie de Katowice.*

On examina à l'aide du test coloré de Sabin-Feldman les sérums de 1070 bovidés cliniquement sains provenant de 13 arrondissements (32 étables) de la Woiewodie de Katowice. On constata 31 (2.89%) réactions positives au titre 1:4.

Gałuszka J., Ślęzak D. — *Toxoplasmatische Antikörper bei Rindern der Woiewodschaft Katowice.*

Mit der Färbemethode nach Sabin — Feldman wurden 1070 Rindersera von klinisch gesunden Tieren aus 13 Kreisen (32 Ställe) der Woiewodschaft Katowice untersucht, davon 31 (2.89%) positive Reaktionen mit Titer 1,4 festgestellt.

LEOPOLD UGORSKI

Badania nosicielstwa pałeczek Salmonella i Shigella na terenach nawadnianych ściekami

Autoreferat *)

Z Wojewódzkiego Zakładu Higieny Wet. we Wrocławiu
Kierownik: dr Leopold Ugorski

W ramach prac zespołowych nad florą bakteryjną dzikich gryzoni wylapanych na terenach nawadnianych ściekami, przebadano w latach 1958—1959 również pewną ilość tych zwierząt na nosicielstwo pałeczek *Salmonella* i *Shigella*. Badane ssaki pochodziły zarówno z terenów irygowanych (Wrocław-Osobowice, tereny A), jak i kontrolnych (okolice Wrocławia i Domasława, tereny B).

Na przebadanych bakteriologicznie ogółem 544 drobnych dzikich gryzoni 409 zwierząt (tzn. 75%) zostało złapanych na terenach A,

natomiast 135 sztuk (25%) pochodziło z terenów kontrolnych B.

Z gryzoni pochodzących z terenów A dwukrotnie udało się wyizolować *S. typhimurium* od nornika zwyczajnego (*Microtus arvalis*) oraz jeden raz z myszy polnej (*Apodemus agrarius*) co stanowi 0,7% przebadanych gryzoni. Od norników wymienioną pałeczkę wyizolowano z wątroby i przewodu pokarmowego. U myszy wyizolowano ją z wszystkich narządów wewnętrznych i przewodu pokarmowego. Wyizolowane szczepy *S. typhimurium* zostały określone metodą Hohn'a i Herrmann'a (A-H-Reihe) jako tzw. typ „pełny” (Volltyp),

*) Praca w oryginale ukaże się w Acta Microbiologica Polonica.